

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσία καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένικου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ

Ἑτησίᾳ δρ. 8.—

Ἑξάμηνος » 4,50

Τρίμηνος » 2,50

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

Ἑξωτερικοῦ

Ἑτησίᾳ φρ. χρ. 10.—

Ἑξάμηνος » 5,50

Τρίμηνος » 3,—

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἑσωτερ. λ. 10. Ἑξωτερ. λ. 15.

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἑκάστων λεπ 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος

Ἐν Ἀθήναις, 12 Αὐγούστου 1917

Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 37

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Ἔπλα:—2 τουφέκια μὲ σακμακό-πετρα, 2 τουφέκια μὲ καψούλια, 2 καραμπίνες, 5 κάμες, 4 σπαθιά, 2 βαρέλια πυρίτιδα, ἀπὸ εἰκοσιπέντε λίτρες τὸ καθένα, 12 κουτιά καψούλια.

Ὀργανα:—1 ἐξάντας, 1 ζευγάρι γυαλιά, 1 τηλεσκόπιο, 1 κουτί διαβήτες, 1 πυξίδα τῆς τσέπης, 1 θερμόμετρο Φαρενχάιτ, 1 βρόμμετρο, 1 κουτί μὲ ὁλόκληρη φωτογραφικὴ συσκευή, φακούς, πλάκες, χημικὰ ὑγρὰ κτλ.

Ἐνδύματα:—2 δωδεκάδες πουκάμισα βαμβακερά, 3 δωδεκάδες κάλτσες ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

Σκεύη:—1 τσαγερὸ σιδερένιο, 6 χάλκινες κατσαρόλες, 3 ἀπλάδες σιδερένιες, 10 πιάτα καὶ μαχαιροπήρουνα ἀπὸ ἀλουμίνιο, 2 τεντζερέδια, 1 μικρὴ φουδῶ κινητή, 6 μαχαίρια τοῦ τραπέζιου.

Βιβλία:—1 Ἀγία Γραφή, (Παλαιὰ καὶ νέα Διαθήκη), 1 Ἀτλας, 1 Λεξικὸ τῶν διαφορῶν διαλέκτων τῆς Πολυνησίας, 1 ἐξάτομο Λεξικὸ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, 3 δεσμίδες ἄσπρο χαρτί, 2 τετράδια ἄγραφα.

— Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε, εἶπε ὁ ρεπόρτερ μετὰ τὴν καταγραφή ὅλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σεντουκιοῦ μας εἶνε πολὺ πρακτικὸς ἄνθρωπος. Ἀπ' ὅλα ἔβαλε μέσα. Ὁλότες κα-νεῖς πῶς τῶξέρε ὅτι ὅχι ναυα-γίῃ κ' ἐπῆρε τὰ μέτρα του.

— Ἀλήθεια, τίποτα δὲν

ἔχεσσε, ἐπιθύρισε ὁ Κύρος Σμιθ σκεπτικὸς.

— Καὶ βεβαίωτατα, ἐπρόσθεσε ὁ Χάρμπερτ, τὸ πλοῖο ποῦ ἔφερε αὐτὸ τὸ σεντουκί καὶ τὸν ἰδιοκτήτη του, δὲν ἦταν πειρατικό.

— Ἐκτός ἂν ὁ ἄνθρωπος αἰχμαλωτίσθηκε ἀπὸ πειρατὲς Μαλαίους, ἐπρόσθεσε ὁ Πέγκροφ.

— Δὲν φαίνεται πιθανόν, ἀποκρίθηκε ὁ ρεπόρτερ. Πιθανότερο εἶνε νὰ παρσύρ-

θηκε ἔς αὐτὰ τὰ μέρη κανένα πλοῖο ἀμερικανικὸ ἢ εὐρωπαϊκόν, ποῦ κάποιοι ἐπιβάτες του, γιὰ νὰ σώσουν τουλάχιστο τὰ πιδ ἀναγκαῖα, ἐγέμισαν ἔτσι αὐτὸ τὸ σεντουκί καὶ τῶρριξαν στὴ θάλασσα.

— Τὸ παραδέχεσθε, κύριε Σμιθ; ρώτησε ὁ Χάρμπερτ.

— Naί, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός· μπορεῖ νὰ ἔγιν' ἔτσι. Τὴ στιγμὴ τοῦ κινδύνου, μὲ τὴν πρόβλεψιν βεβαίως ναυαγίου, κάποιοι ἐμάζεψαν ἔς αὐτὸ τὸ κιβώτιο τὰ πιδ χρήσιμα πράγματα...

— Χωρὶς νὰ ξεχάσουν οὔτε τὴν φωτογραφικὴ μηχανή! ἐπρόσθεσε ὁ ναύτης, μὲ ὕφος ποῦ μαρτυροῦσε πολλὴ δυσπιστία.

— Ὁμολογῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμιθ, ὅτι ἀντὶ τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς, ὅχι προτιμώσα νὰ ἔβαζαν περισσότερα ἐνδύματα καὶ πολεμοφόδια.

— Μὰ ἔς ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει καμμιὰ μάρα, καμμιὰ σφραγίδα, καμμιὰ διεύθυνσις, ποῦ ὅχι μποροῦσε νὰ μᾶς δείξῃ τὴν προέλευσιν τοῦ; ρώτησε ὁ Πέδεων Σπίλεττ.

Ἐπρεπε νὰ ἰδοῦν. Ἐξέτασαν λοιπὸν προσεκτικὰ ὅλα τὰ πράγματα, προπάντων τὰ βιβλία, τὰ ὅπλα καὶ τὰ ὄργανα. Ἀλλὰ οὔτε τὰ ὅπλα, οὔτε τὰ ὄργανα εἶχαν τὴ μάρα τοῦ ἐργασταίου. Καὶ ὅπως ἦταν κατακαίνουργα, ἀμεταχείριστα. Τὸ ἴδιο τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ σκεύη. Αὐτὸ μαρτυροῦσε, ὅτι τὰ πράγματα ἐκεῖνα δὲν τὰ πῆραν κατὰ τύχην, βιαστικά, μὲ φούρια, νὰ τὰ ρίξουν μέσα εἰς τὸ κιβώτιο, ἀλλὰ ὅτι τὰ διάλεξαν μ' ὅλην τὴν ἡσυχία καὶ τὰ τοποθέτησαν προσεκτικὰ. Κι' ὅχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ

«—Ἐρεῖς τ' εἶνε αὐτὸ τὸ φυτό; ρώτησε τὸν ναύτην». (Σελ. 295, στ. α.)

τά περιτύλιξαν, γιὰ νὰ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν ὑγρασία. σὴν μεταλλινὴ ἐκείνη θήκη, ποὺ βέβαια δὲν μπορούσε νὰ κατασκευασθῇ βιαστικά.

Ὅσο γιὰ τὰ λεξικά τῶν Φυσικῶν Ἑπιστημῶν καὶ τῶν πολυνησιακῶν Διαλέκτων, καὶ τὰ δυὸ ἦσαν ἀγγλικά, ἀλλὰ δὲν εἶχαν οὔτε ὄνομα ἐκδότου, οὔτε χρονολογία δημοσιεύσεως. Τὸ ἴδιο κ' ἡ Ἀγία Γραφή, ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα, σὲ μεγάλο σχῆμα (4^ο), τυπωμένη θαυμάσια, ποὺ ἐφαίνετο ὅτι πολλὰς φορὲς εἶχε ξεφυλλισθῇ.

Ὁ Ἀτλας πάλι, λαμπρὸ ἔργο, μὲ χάρτες ὅλου τοῦ κόσμου καὶ μὲ πολλὰ πλανισφαίρια κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Μερκατόρ, ἦταν γαλλικός· ἀλλὰ κ' αὐτὸς χωρὶς ὄνομα ἐκδότου καὶ χρονολογία.

Καμμὶ ἐνδείξεις λοιπόν, κανένα τεκμήριο ἱκανὸ νὰ διαφωτίσῃ τοὺς ἀποίκους. Ἀλλ' ἀπ' ὅπου κ' ἂν προήρχετο τὸ εὑρημα ἐκεῖνο, ἐπλούτιζε τὴν μικρὴ ἀποικία. Ὡς τώρα, μεταμορφώνοντες τὰ φυσικὰ προϊόντα, οἱ ἀποικοὶ τῆς Λίγκολν τὰ ἐκαικνῶν ὅλα μόνοι τοὺς καί, μὲ τὴν εὐφύια τοὺς, τὰ κατέφεραν καλὰ. Τώρα ὅμως, σα νῆθελε νῦνταμείψῃ τὴν φιλοπονία τοὺς, ὁ Θεὸς τοὺς ἐστείλε ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρησιμώτατα προϊόντα τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας. Καὶ τὸν εὐχαρίστησαν μὲ τὴν καρδιά τοὺς.

Ἐνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔμεινε τελείως εὐχαριστημένος. Ἦταν ὁ Πέγκροφ. Φαίνεται ὅτι τὸ κιβώτιο δὲν εἶχε καὶ κάτι ποὺ αὐτὸς τὸ ἐπιθυμοῦσε πάρα πολὺ· γι' αὐτό, ὅσο ἐβγαίνουν τὰλλα πράγματα καὶ δὲν τὸ εἶδε, τα «οὐρά» τοῦ ἀδυνάτιζαν, λιγότεσαν. Στὸ τέλος πιά δὲν ἐδάσταζε κ' εἶπε:

— Καλὰ καὶ ἄγρια ὅλ' αὐτά. Δὲν βλέπετε ὅμως, ὅτι αὐτὸ τὸ σεντούκι δὲν ἔχει τίποτα καὶ γιὰ μένα;..

— Δηλαδή; ρώτησε ὁ Νάβ· τί ἄλλο ἤθελες ἐσύ, τί περίμενες;

— Μισὴ λίτρα καπνὸ, νά! ἀποκρίθηκε ὁ ναύτης. Τότε δὲν θὰ μοῦλειπε τίποτα! Ὁ ἄμουν τρισευχαρισμένος!

Δὲν μπόρεσαν νὰ μὴ γελάσουν μὲ τὸ παράπονο τοῦ Πέγκροφ.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνακάλυψι τοῦ κιβωτίου, τὸ συμπέρασμα ἦταν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξερευνηθῶν γρήγορα ὅλο τὸ νησί. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τοὺς παρουσιάζετο πρὶ ἐπιτακτικῇ, πρὶ ἐπείγουσας παρὰ ποτέ. Κι' ἀποφάσισαν νὰ ξεκινήσουν εὐθὺς τὴν ἄλλη μέρα, πρῶτῃ - πρῶτῃ. Μὲ τὴ βάρκα, ἀπὸ τὴν Εὐχαριστία, θὰ ἐφθάναν ὡς τὴ δυτικὴ ἀκτὴ. Κι' ἂν πραγματικῶς εἶχαν βρῇ τίποτε ναυαγοὶ ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ νησιού, μπορεῖ νὰ μὴν εἶχαν οὔτε τί νὰ φάγουν, οὔτε ποὺ νὰ σθεναροῦν, κ' ἔπρεπε νὰ τοὺς βοηθήσουν, νὰ τοὺς περιθάλψουν τὸ γρηγορώτερο.

Ἐντωμεταξὺ ἀνέβασαν τὰ πράγματα ὅλα στὸ Γρανίτιο Παλάτι καὶ τὰ ἐτοποθέτησαν τακτικὰ στὴ μεγάλη σάλα.

Ἦταν Κυριακὴ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη, — 29 Ὀκτωβρίου, — καὶ πρὶν πλαγιάσουν, ὁ Χάρμπερτ ρώτησε τὸν Κύριο Σμιθ ἂν ἤθελε νὰ τοὺς διαβάσῃ καμμὶα περικοπὴ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο.

— Εὐχαρίστως, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός.

Ὁ μικρὸς ἐπὶ τὸ ἱερὸ βιβλίον κ' ἐτοιμάζετο νὰ τὸ ἀνοίξῃ, ὅταν ὁ Πέγκροφ τὸν ἐμπόδισε, λέγων:

— Κύριε Σμιθ, εἶμαι προληπτικός. Ἀνοίξτε σέις τὸ βιβλίον στὴν τύχη καὶ διαβάστε μας τὰ πρῶτα λόγια ποὺ θὰ πέσουν στὰ μάτια σας. Νὰ ἰδοῦμε, θὰ ἐφαρμόζονται ἢ ἔμψ;

Ὁ μηχανικὸς χαμογέλασε καί, γιὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ναύτη, ἀνοίξε τὸ Εὐαγγέλιον ἢ ἕνα μέρος, ὅπου ἕνα σημάδι ἐγώριζε τὰ φύλλα του.

Ἀξάφνα τὰ μάτια τοῦ ἔπασαν ἢ ἕνα κόκκινο σταυρὸ, καμωμένο μὲ μολύδι, ἐκεῖ μπροστὰ στὸ ἐδάφιο 8, τοῦ Ζ' Κεφαλαίου τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου.

Κ' ἐδιάβασε δυνατὰ αὐτὸ τὸ ἐδάφιο ποὺ ἔλεγε:

«Ὁ γὰρ αἱτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζῆτῶν εὐρίσκει».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἡ ἐξερεύνησις. — Ταξιδιὸν στὸν ποταμὸν. — Δένδρα καὶ φυτὰ διάφορα. — Ἡ ἀγαλλία.

— Ὅμις τοῦ δάσους. — Οἱ γιγαντιαῖοι εὐκαλύπτοι. — Γιατὶ ὀνομάζονται «πυρετόθεν».

— Ἀγέλη πιθήκων. — Ὁ κατασφάκτης.

— Διανυκτερεύσεις.

Τὴν ἄλλη μέρα, 30 Ὀκτωβρίου, ὅλα ἦσαν ἑτοιμα γιὰ τὴν τόσο ἀναγκαίαν ἐκδρομὴν. Τα πράγματα, βλέπετε, εἶχαν γυρίσῃ ἔτσι, ὥστε οἱ ἀποικοὶ τῆς νήσου Λίγκολν ὄχι μόνον δὲν εἶχαν ἀνάγκη νὰ γυρέψουν βοήθεια ἀπὸ κανένα, ἀλλὰ ἦσαν καὶ σὲ θέσιν νὰ βοηθοῦν ἄλλους.

Εἶχαν ἀποφασίσῃ καθὼς εἴπαμε, νὰ διαπλεύσουν μὲ τὴν πειρόγα τὸν ποταμὸν, ὡς ἐκεῖ ποὺ θὰ ἔπαυε πια νὰ εἶνε πλωτός. Μέγα μέρος λοιπὸν τοῦ δρόμου θὰ ἐγίνετο χωρὶς πολὺν κόπο κ' οἱ ἐξερευνηταὶ θὰ μπορούσαν ἔτσι νὰ μεταφέρουν τὰ τρόφιμα καὶ τὰ πολυμορφιά τοὺς ὡς ἕνα μακρινὸ σημεῖο τοῦ νησιού.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὰ ποὺ θὰ περῶν καὶ τοὺς, ἀλλὰ κ' ἐκεῖνα ποὺ θὰ τοὺς ἐπέτρεπε ἴσως ἡ τύχη νὰ μεταφέρουν στὸ Γρανίτιο Παλάτι. Ἀν πραγματικῶς εἶχε γίνῃ ναυάγιο στὴ δυτικὴ ἀκτὴ, τα λείψαντά του, ὁ ἄρθενοῦσαν ἐκεῖ-πέρα καὶ βέβαια δὲν θὰ τοὺς ἦταν περιττά. Για τέτοια περίστασι, θάκανε καλλίτερο δουλειὰ τὸ ἀμάξι ἀπὸ τὴν μικρὴν πειρόγα. Ἀλλὰ τὸ ἀμάξι ἦταν βαρὺ, δυσκίνητο κ' ἔπρεπε νὰ τὸ σέρνουν, ποὺ θὰ τοὺς ἦταν πολὺ κουραστικό. Γι' αὐτὸ ὁ Πέγκροφ ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν τοῦ λύπη ποὺ τὸ κιβώτιο τῶν ναυαγίων, δὲν περιεῖχε κ' ἕνα ζευγάρι... γερὰ ἄλογα τῆς Νέας Γερσέης, ποὺ θὰ ἦσαν πολὺ χρήσιμα στὴν ἀποικία.

Τὰ τρόφιμα ποὺ φόρτωσε ὁ Νάβ στὴν

πειρόγα, — κονσερβὲς κρεάτων καὶ μερικὰ γαλλοῦνα μπιὺρας καὶ ἄλλων δροσιτικῶν, ποὺ εἶχαν κατασκευασθῇ ἀπὸ διάφορες ρίζες καὶ καρπούς, — ἐφθάναν γιὰ τρεῖς ἡμέρας. Γιατὶ τότες ἦταν προσδιορισμένες γιὰ τὴν ἐξερεύνησιν. Ὅπως δὲν ἦταν, στὴν ἀνάγκη, θὰ μπορούσαν ν' ἀνανεώσουν στὸ δρόμῳ τῆς προμήθειάς τοὺς κ' ὁ Νάβ δὲν εἶχε ἐξαχάσῃ τὴν μικρὴν του κουζίνα, δηλαδή τὴν κινητὴ φουβόβ.

Ἀπὸ τὰ ἐργαλεῖα, οἱ ἀποικοὶ πῆραν μαζί τοὺς τὰ δυὸ μεγάλα ὑποτομικά πεκούρια, μήπως τοὺς παρουσιάζετο ἀνάγκη ν' ἀνοίξουν δρόμῳ μέσα στὸ πυκνὸ δάσος κ' ἀπὸ τὰ ὄργανα, τὰ γυαλιὰ καὶ τὴν πυξίδα τῆς τσέπης. Ὅσο γιὰ ὅπλα, ἐδιάλεξαν τὰ δυὸ τουφέκια μὲ τὴν τακτικὴν πετρα, γιὰτὶ τέτοια πέτρα στὸ νησί εἶχε ἀφθονία καὶ μπορούσαν νὰ βάζουν στὰ τουφέκια ὅποτε ἤθελαν, ἐνῶ τὰ καφούλια τοῦ ἦσαν μετρημένα κ' ἔπρεπε νὰ τὰ οἰκονομοῦν. Ἐπῆραν ὅμως καὶ μιὰ καραμπίνα μὲ λίγα φυσιέκια. Κι' ἀπὸ τὴν πυξίδα ἐπίσης, ποὺ τὰ βαρέλια εἶχαν ὡς πενήντα ὀκτάδες, ἀναγκάστηκαν νὰ πάρουν μιὰ μικρὴ ποσότητα γιὰ τὰ τουφέκια· ὁ μηχανικός ὅμως ἐλογάριαζε νὰ κατασκευάσῃ ἐκρηκτικὴ οὐσία, ἱκανὴ νὰ τὴν ἀντικαθιστῇ. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ τὰ πυροβόλα, ἐπῆραν καὶ τῆς πέντε κάμες μὲ τῆς ὥριχες πέτσινες θηκὲς τοὺς. Ἐτοὶ ὀπλισμένοι οἱ ἀποικοὶ μπορούσαν νὰ εἰσχωρήσουν στὸ ἀπέραντο ἐκεῖνο δάσος, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὰ βγάλουν πέρα ὅτι κ' ἂν τοὺς παρουσιάζετο.

Περὶ τὸ νὰ προσθέσωμε, ὅτι ὁ Πέγκροφ, ὁ Χάρμπερτ κ' ὁ Νάβ ἦσαν εὐτυχισμένοι μ' αὐτὸν τὸν τέλειον ὀπλισμὸν, μολοντὶ ὁ Κύριος Σμιθ τοὺς εἶπε, ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἄρνε νὰ ρίξουν οὔτε μιὰ τουφεκία χωρὶς ἀνάγκη!

Στὴς ἔξῃ τὸ πρῶτῃ, ἡ πειρόγα ρίχθηκε στὴ θάλασσα. Μπῆκαν μέσα ὅλοι, μαζί μὲ τὸν Τόπ, κ' ἐξεκίνησαν γιὰ τὸ στόμις τῆς Εὐχαριστίας.

Ἡ παλῖρροια ἀνέβαινε πρὸ μιστῆς ὥρας. Ἀνέβαιναν λοιπόν, σπρωχνόμενα ἀπὸ τὴν θάλασσα, καὶ τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ, καὶ οἱ ταξιδιωτὲς μας μπορούσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπ' αὐτό, γιὰτὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὥρες, ὅταν θὰ γυρίζαν τὰ νερά, θὰ ἐσχηματίζετο ρεῖμα ἀντίθετο. Πραγματικῶς, ὅταν ἡ πειρόγα μπῆκε στὸ ποτάμι, ἄρχισε νὰ τρέχῃ μονάχη τῆς ἀνάμεσα στῆς δυὸ ὄχθες, μὲ μιὰ γρηγοράδα ποὺ δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ τὴν αὐξήσουν τὰ κουπιά.

Σὲ λίγα λεπτά, ἐφθασε στὸν ἀγκῶνα ποὺ ἐσχηματίζε ἡ Εὐχαριστία κ' ἀκριβῶς στὴ γωνία ἐκεῖνη, ὅπου, πρὸ ἐπτά μηνῶν, ὁ Πέγκροφ εἶχε κατασκευάσῃ τὴν πρώτην σχεδία γιὰ τὸ κουβάλημα τῶν ξύλων. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἀρκετὰ μυτερὴ αὐτὴ γωνία, τὸ ποτάμι ἐστρογγύλευε κ' ἐλόξευε πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ, σκια-

ζόμενο ἀπὸ πχνύφηλα καὶ καταπράσινα κωνοφόρα. Ἡ θέα τῶν ὄχθων ἐκεῖνων ἦταν θαυμάσια. Ὁ Κύριος Σμιθ κ' οἱ σύντροφοί του ἐκύτταζαν ἐκστατικοὶ τῆς ἀπαράμιλλης εἰκόνος τοῦ μεγάλου ζωγράφου, ποὺ λέγεται Φύτις, καθρεπτιζόμενες ἢ τὰ νερά. Ἡ δεξιὰ ὄχθη ἦταν κατάρυτη ἀπὸ μεγαλοπρεπέστατα πεύκοι, ποὺ τὰν ἀπὸ τῆς πολυτιμῆς ἐκεῖνης φραγμοῦ ἔβλεπε, ποὺ ἡ πολυζήτητὴ ξυλεία τοὺς ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ διατηρῆται πολὺ στὸ νερό. Πρακτικῶς, ὁ Χάρμπερτ εἶδε μερικοὺς λαροδίεβαλους, δένδρα ποὺ τὰ εὐλύγιστα κλαδιά τοὺς, ἄμα μουςκέρουν καλὰ, παρέχουν δυνατότατες ἴνες γιὰ σχοινιά, καθὼς καὶ δυὸ - τρία ἐβανοειδή, ποὺ τὸ φύλο τοὺς ἔχει ἕνα ὠραῖο κατὰμαυρο χρῶμα μὲ ιδιότροπες φλέβες.

Κάπου - κάπου, σὲ ὅποιον μέρος τὸ ἄραγμα ἦταν εὐκόλο, ἡ πειρόγα σταματοῦσε. Τότε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ὁ Χάρμπερτ κ' ὁ Πέγκροφ, μὲ τὰ τουφέκια τοὺς καὶ μὲ τὸν Τόπ, κυνηγοῦσαν στὴν ὄχθη. Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κυνήγι, ἐκύτταζαν νὰ μαζεύουν καὶ χρήσιμα φυτά. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ὁ Χάρμπερτ ἀνέκαλυψε ἕνα εἶδος σπανακιοῦ κ' ἕνα εἶδος κρέμης, ποὺ μπορούσαν νὰ καλλιεργηθοῦν καὶ νὰ ἡμερώσουν μὲ μεταφύτευσι. Βρῆκε ἀκόμη κ' ἕν ἄλλο φυτό, μὲ μακρὰ κλωνία, ποὺ εἶχαν κατὶ κόκκους σχεδὸν μαύρους.

— Ἐρεῖς τ' εἶν' αὐτὸ τὸ φυτό; ρώτησε τὸν ναύτη.

— Καπνός! ἐρώναξε ὁ Πέγκροφ, ποὺ ὠρισμένως δὲν θὰ εἶχε ἰδῇ ποτέ τὸ πολυπόθητο φυτὸ παρὰ τὴν πίπα τοῦ καὶ στὴν καπνοθήκη του.

(Ἐπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΛΕΙΩΝΩ σήμερον αὐτὴ τὴν σειρά τῶν Ἐπιστολῶν γιὰ τὴν γλῶσσα, μὲ τὴν ἐξέτασι μιᾶς ἀκόμα ἀπορίας, ποὺ βρισκῶ στὸ γράμμα τοῦ Δημ. Βερροπούλου. Ὁ καλὸς μας φίλος ρωτᾷ: "Ἀν εἰσαχθῇ στὸ Δημοτικὸ ἡ Δημοτικὴ ἢ σπουδὴ τῆς Καθαρεύουσας δὲν ἄρχιζῃ ἀπὸ τὸ Ἑλληνικόν; Ἀλλὰ ἄρχοῦν ἐπὶ μόνον χρόνιαν, νὰ τὴν μάθῃ κανεὶς, ἀπὸ τῶρα, καθὼς λέτε, δὲν ἀρκοῦν οὔτε δέκα; Καὶ πάντα δὲν θὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξερῇ κανεὶς καὶ τὴν Καθαρεύουσα στὴν ἐντέλεια, ἀφοῦ αὐτὴ εἶ-

νε, ἡ ἐπίσημη γλῶσσα; καὶ θάνε γιὰ πολὺν καιρὸν.

Ἐγὼ βέβαια δὲν ξέρω τί θὰ γίνῃ. Ἀκούσα, ὅπως ὅλοι, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας σκοπεῖ νὰ εἰσαγάγῃ στὸ Δημοτικὸ τὴν Δημοτικὴν καὶ νὰ προκηρύξῃ μάλιστα καὶ διαγωνισμὸν γιὰ δυὸ διδακτικά βιβλία· ἀλλὰ καμμὴ ἰδιαίτερη πληροφορία δὲν ἔχω. Ἰσως αὐτὰ νὰ μὴ γίνοντο ἔτσι, ἢ καὶ νὰ μὴ γίνοντο, πρὸς τὸ παρόν, καθόλου. Ἀν δὲν ξέρω ὅμως τί θὰ γίνῃ, ξέρω ὅμως τί πρέπει νὰ γίνῃ. Κι' αὐτὸ θὰ σᾶς πῶ τώρα:

Δυὸ γλῶσσες, καθὼς εἶδαμε, δὲν μπορεῖ ν' ἀχῶμε αἰώνια· δὲν εἶνε δυνατό καὶ δὲν εἶνε φρόνιμο. Ἀνάγκη νὰ διαλέξουμε μία κ' ἐπειδὴ, ὅσο καλὴ κ' ἂν υποθέσουμε τὴν Καθαρεύουσα, ἡ Δημοτικὴ, σὰ ζωντανὴ καὶ ὁμιλουμένη, εἶνε καλλίτερη, θὰ προτιμήσουμε τὴν Δημοτικὴν. Αὐτὴ λοιπὸν θὰ εἶνε καὶ στὰ Σχολεῖα, γενικῶς, ἡ γλῶσσα τῆς διδασκαλίας. Ὁ δὲ τὴν μαθαίνουν τὰ παιδιὰ στὸ Δημοτικόν, ὁ δὲ ἐξακολουθοῦν νὰ τὴν μαθαίνουν, ἐπιστημονικώτερα καὶ ἐστὶ Ἑλληνικόν, ἴσως καὶ στὸ Γυμνάσιον, — ἀλλὰ παντοῦ, μ' αὐτὴ θὰ μαθαίνουν ὅλα τὰλλα μαθήματα. Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικόν, θὰ ἀρχίζῃ ἡ σπουδὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς. Ἀλλὰ κ' αὐτὴ μὲ τὴν Δημοτικὴν. Καὶ τὰ πρῶτα κείμενα ποὺ θὰ διδάσκωνται τὰ παιδιὰ, δὲν θάνε πιά τὰ νεώτερα, ὅπως γίνεσθαι σήμερον, — Χρυσόστομος, Εὐαγγέλιον, Πλούταρχος, Λουκιανός, Ξενοφῶν κτλ., — ἀλλὰ τὰ ἁγίατερα. Θὰ ἀρχίζοῦν δηλαδή εὐθὺς ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, ποὺ θὰ τὸν μεταφράζοῦν δημοτικῶς. Ἐτοὶ ἡ Ἑλληνικὴ θὰ διδάσκηται σὰ μιὰ γλῶσσα καθαυτὴ παλαιὰ καὶ νεκρὴ. Χωριστὴ τέλος πάντων ἀπὸ τὴν σημερινὴν μας γλῶσσα. Κ' ἔτσι θὰ μαθαίνεται γρηγορώτερα, εὐκολώτερα, τελειότερα.

Γιατὶ, νομίζετε, σήμερον ἡ ἀρχαία μαθαίνεται τόσο δυσκόλως, ἂν καὶ μοιάζει τόσο μὲ τὴν Καθαρεύουσα; Γιατὶ διδάσκηται στὴν Καθαρεύουσα. Τὰ γινώσκει τὰ ἐξηγουῦνται στὰ παιδιὰ μὲ ἄγνωστα, τὰ νεκρά τῆς μὲ νεκρά. Ἀλλὰ θὰ εἶνε μεγάλη, ἀπέραντη διαφορὰ ὅταν, μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Δημοτικῆς στὸ Σχολεῖον, τὰ ἄγνωστα θὰ ἐξηγοῦνται μὲ γνωστὰ καὶ τὰ νεκρά μὲ ζωντανὰ. Κι' ἂν ὁ μαθητὴς μάθῃ ἔτσι πρῶτον τὸν Ὅμηρον, ἔπειτα θὰ τοῦ εἶνε σχεδὸν παιχνιδιὸν ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Πίνδαρος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Λουκιανός, ὁ Πλούταρχος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ... ἡ Καθαρεύουσα τῶν συγχρόνων, τοῦ Θεριστοῦ, τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Βερναρδάκη. Σὲ πολὺ λιγώτερα χρόνιαν, ὁ μαθητὴς ποὺ θὰ διδάσκηται στὴν Δημοτικὴν, θὰ ξερᾷ ἀπὸ τῆς διαφορῆς γλῶσσες ὅ,τι τοῦ χρειάζεται.

Τώρα θὰ μ' ἐρωτήσετε: Κ' ἡ Καθαρεύουσα θὰ καταργηθῇ; Μὰ βέβαια ποῦ μὲ τὸν καιρὸ, θὰ καταργηθῇ. Ἀφοῦ θάχῶμε μὴ γλῶσσα, κ' ἀφοῦ αὐτὴ ἡ μιὰ γλῶσσα δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἡ Καθαρεύουσα, θὰ εἶνε ἡ Δημοτικὴ. Μὴ νομίζετε ὅμως πῶς θὰ χαθῇ ὁλωσδιόλου ἡ Καθαρεύουσα! Σφάλλουν ὅσοι τὸ λένε καὶ ὅσοι τὸ ἐπιδιώκουν. Δὲν χάνεται ἔτσι μιὰ γλῶσσα ποῦ, καλὰ ἢ κακὰ, τὴν μεταχειρίσθηκε ἕνα ἔθνος ἀπάνω ἀπὸ ἐκατὸ χρόνιον! Τί θὰ γίνῃ λοιπόν; Θὰ περάσῃ στὴν Δημοτικὴν. Δηλαδή, ὅσα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς χωροῦν, στέκονται, ταιριάζουν μὲ τὴν Δημοτικὴν, θὰ μείνουν ἢ αὐτὴ τὴν γλῶσσα. Γιατὶ ἐκατοντάδες, χιλιάδες λέξεις τῆς Καθαρεύουσας, μὲ τὴν χρῆσιν, ἔχουν γίνῃ πιά δημοτικῆς, ἔχουν ζωντανέψῃ. Κι' ἄλλες ἀκόμα, χιλιάδες, μετὰφέρονται ὁλοένα στὴν Δημοτικὴν, γιὰ νὰ πλουτίζεσθαι ἡ γλῶσσα. Εἶνε προπάντων οἱ ἐπιστημονικοὶ ὅροι, ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, ποὺ δὲν θάλλεξουν: Ἐνα παράδειγμα, γιὰ νὰ καταλάβετε: Ποτέ δὲν θὰ ποῦμε τὸ μάτι ὁ φθαλμός. Ἀλλὰ καὶ ποτέ δὲν θὰ ποῦμε, στὴν ἐπιστημονικὴ τουλάχιστον γλῶσσα, ματογιάτρος. Θὰ ποῦμε ὁ φθαλμολόγος, ὁ φθαλμολογία, ὁ φθαλμίατρος. Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ μὴν κλίνουμε τοῦ ὁ φθαλμιάτρον, γιὰτὶ τέτοιος τύπος δὲν μαθαίνεται στὴν Δημοτικὴν, παρὰ τοῦ ὁ φθαλμίατρον. Κ' ἔτσι γιὰ ὅλους τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους: θὰ τοὺς ταιριάζομε τυπικῶς καὶ θὰ τοὺς κρατήσομε. Καὶ γιὰ πολλὰς ἄλλας λέξεις, πρὸ κοινῆς χρήσεως, ποὺ θὰ τῆς διδοῦμε ἀπὸ τὴν Καθαρεύουσα. Ἡ Δημοτικὴ μας εἶνε πιά ἐπιρρασμένη ἀπὸ τὸ Σχολεῖον, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὸ Δικαστήριον, ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἀδύνατον — καὶ περιττό, νὰ καθαρῶσθαι κ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τῆς Καθαρεύουσας. Ὅσα ταιριάζουν, θὰ μείνουν. Κ' ἐπειδὴ ταιριάζουν πολλὰ, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ἕνα πολὺ μεγάλο μέρος τῆς Καθαρεύουσας θὰ περάσῃ καὶ θὰ διατηρηθῇ στὴν Δημοτικὴν. Μὴ τὴν κλαῖτε λοιπόν, ὅσοι τὴν ἀγαπᾶτε πάρα πολὺ. Ὅ,τι μπορούσε ἀπ' αὐτὴ νὰ ζήσῃ, ζῇ καὶ θὰ ζῇ...

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΓΛΩΣΣΑ

Εἶπα μόνος τοῦ ἐαυτοῦ μου:

— Μὴν ἀναγελᾷς!

Κι' εἶπ' ἐτοῦτος εἰς τὸ Νου μου:

— Σὺ δὲν τοῦ μιλάς;

— Σὺ κ' ἐγὼ κ' οἱ πρεῖς μας φταῖμε Σ' ὅτι ἂν ἀνώμε καὶ λέμε. Μ' ἂν εἰποῦμε κ' ἄλλα τόσα, Μόνον μιὰ δὲ φταῖσι: ἡ Γλῶσσα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗΣ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

(Μυθιστόρημα υπό MARIE GIRARDET)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'. (Συνέχεια)

Η σωματική εργασία, ασυνήθιστη, άπροετοίμαστη, εκούραζε πάρα πολύ τον μικρό Πετράκη. Άλλα δεν έδειχνε τίποτα και κάθε πρωί, τακτικά, ξανάρχιζε με τον ίδιο ζήλο. Έκέρδιζε ίσα-ίσα για να τρώγῃ, — άφθονα όμως, είνε αλήθεια, — και για να κοιμάται στά πτωχικά ξενοδοχεία των εργατών. Όπως και άλλοι συνάδελφοί του, ο Πετράκης διανυκτέρευε συνήθιστα στο ξενοδοχείο «Μπόν - Ρεπό», δηλαδή ή «Καλή Άνάπαυσις». Το έλκυστικό αυτό όνομα το είχε ένα μεγάλο σπίτι παλιό και άπεριποίητο, πού τὰ ξύλινα σκαλοπάτια του ήταν βαθουλωμένα από τὰ βήματα των πολυπληθών πελατών. Σ' όλα τὰ πατώματα, άπάνω στής πόρτες, ήταν γραμμένοι αριθμοί. Οί πτωχοί ένοίκιαζαν δωμάτια με την ήμερα και πλήρωναν τὸ νοίκι μπροστά. Πολλές φορές έβλεπες κανένα πελάτη νά φεύγῃ με τὰ ρούχα του δεμένα σέ μπόγο, έπειδή δεν είχε νά πληρώσῃ τὰ λίγα λεπτά πού τοῦ ζητούσαν, για νά περάσῃ τὴν νύκτα του σέ κανένα από τὰ έλεεινά εκείνα δωμάτια.

Με πολὺν κόπο μπορούσε κανείς νά περπατῇ στους στενούς και σκοτεινούς διαδρόμους, όπου σπασμένα έπιπλα και παλιὰ παπούτσια, σκορπισμένα άτακτα, τὸν έκαναν νά σκουντάσῃ σέ κάθε βήμα. Πολλές φορές, τὴ νύκτα, έγίνοντο και καυγάδες. Κάποιος έρχόταν, μεθυσμένος, γυρνοῦσε άπέξω άργά κ' έθύμωναν οί άλλοι, πού τὸς έκοβε τὸν ύπνο. Τότε, έρεθισμένος από τὴς φωνές, ο παπαγάλος τὴς ξενοδόχας σήκωνε τὴ στριγγὴ του φωνή κ' έξεφωνίζε, δυνατώτερ' άπ' όλους, αὐτὴς τὴς λέξεις, τὴς μόνες πού είχαν κατορθώσῃ νά τοῦ μάθουν:

«— Τὸ νοίκι μπροστά!.. τὸ νοίκι μπροστά!..»

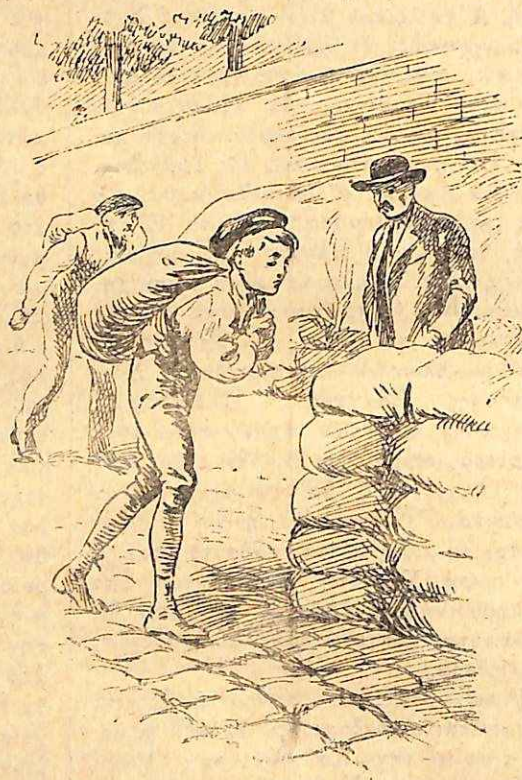
Σε τέτοια κατοικία κατάντησε ο δυστυχισμένος Πετράκης, πού τὸν έδιώξε άπ' τὴ φωλιά ή κακία τοῦ πατριοῦ του. Πολλές φορές τοῦ ήλθε νά γράψῃ στή μητέρα του, νά γυρίσῃ στή Χάβρη, σὸ σπίτι τοῦ κ. Άνριέ, όπου, μ' ὅλο τὸ ξύλο και τὰ μαλωμένα, δεν τοῦ ελειπε τίποτα. Άλλά τὸ μετάνοιωσε άμέσως. "Ηθελε νά βοῇ τὸν πατέρα του κ' αὐτὴ ή έλπίδα τὸν κρατοῦσε, τὸν εστήριζε στή δυστυχία.

Μία ώραία ήμέρα τοῦ Σεπτεμβρίου, μιά ιδιωτική θαλαμηγός άρραξε μπροστά

στήν προκυμαία τὴς 'Ομονοίας. 'Ο ιδιοκτήτης, ο κ. Λακρουά, είχαν ελθῇ σὸ Παρίσι, για νάναεώσῃ τὰ έπιπλα τοῦ βαποριοῦ του. Κι' ο έργολάθος, μαζι με άλλους εργάτες, πού θάπαιρναν τὰ παλιὰ και θάφερναν τὰ καινούργια, έστειλε και τὸν Πετράκη. Τοῦ εἶπε μάλιστα νά παρουσιασθῇ αὐτὸς στους κυρίους, σάν πιδεῦρόσωπος, και νά τοῦς μιλήσῃ, εκ μέρους του.

Ανέβηκε λοιπὸν ο μικρός μας φίλος στή θαλαμηγὸ και βρέθηκε εκκληκτος μπροστά σέ μιά λευκή, γοητευτική έπιτάσια. Ήταν ένα κοριτσάκι δέκα ως δώδεκα χρονῶν. Εκπλωμένο σέ μιά μακρὰ πολυθρόνα από λυγαριά, άκουμπῶσε τὸ κεφάλι του 'ς ένα μεγάλο πουπουλένιο μαξιλάρι. Τὸ προσωπάκι του ήταν ὡμορφο, λεπτό και γλυκύτατο.

Ο Πετράκης καρφώθηκε 'κεῖ από τὴν

«Κάθε πρωί, τακτικά, ξανάρχιζε με τὸν ίδιο ζήλο...» (Σελ. 296, στ. α'.)

εκκληξί του κ' εκύτταζε τὸ κοριτσάκι με θαυμασμό, χωρίς νά προσφέρῃ λέξι.

«Ήλθες νά πάρῃς τὰ έπιπλα; τὸν ρώτησε ή μικρή. — Μάλιστα, δεσποινίς...»

«Εκκληκτὴ κ' εκείνη εκύτταζε αὐτὸ τὸν μικρὸ άχθοφόρο. Γιατί ο Πετράκης, με τὸ κομψὸ του παρῆστημα, με τὰ ὡραία θαλασσιά του μάτια, με τὰ χρυσὰ του μαλλιά, δεν έφαίνετο βέβαια παιδί τοῦ δρόμου. Ή μικρή μάλιστα συλλογίσθηκε, οτι τὸ Βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ, πού ζύπνηζε τὴν Πεντάμορφη πού κοιμῶνταν σὸ δάσος, θά τοῦ έμοιαζε πολὺ.

(Έπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΚΑ'. — ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

[Διδάξεις τοῦ κ. Κωστή Παλαμά.]

Ο «Τραγουδιστής τοῦ Χωριοῦ και τὴς Στάνης», ο ήπειρώτης Κώστας Κρυστάλλης, γεννήθη εις τὸ Συράκων τὸ 1868. Μαθητὴς, ακόμη εις τὰ τουρκοκρατούμενα Ἰωάννινα, έτύπωσε τὸ πρῶτον πατριωτικὸν του ποίημα «Αἱ Σκιαὶ τοῦ Ἄδου». Κατεδιώχθη δι' αὐτὸ και ήναγκάσθη νά κατάφυγῃ εις τὰς Ἀθήνας. Πτωχός, χωρὶς πόρον ζωῆς, χωρίς προστίσιαν, γίνεται έδω τυπογράφος. Περνᾷ δύο χρόνιζ, στοιχειούσῃ, με τριάντα δραχμὰς τὸν μῆνα. Τὸν καιρὸν πού τοῦ περισσεύει, τὸν άφιερώνει εις τὰ γράμματα, εις τὴν μελέτην. Τὸ περιοδικὸν «Εβδομάς» τὸν προσλαμβάνει γραμματέα του και συνεργάτην διορίζεται κ' εις τὰ γραφεῖα τοῦ Σιδηροδρόμου Πελοποννήσου. Ἄλλ' ἐνῷ περιμένει προαγωγήν, εξαφν παύεται. Μετὰ ἐξ μηνῶν νέων στερήσεων, εκδηλοῦται ή ύποσχάσασα διά παντός τὴν υγείαν του νόσος. Μεταδίνει εις τὴν Κέρκυραν, με τὴν έλπίδα νά θεραπευθῇ, ἀλλ' ἐκεῖ αποθνήσκει, εικοσιεξ έτών, τὸ 1894. Ο νεκρός του μεταφέρεται και θάπτεται εις τὴν γενέθλιον γῆν, εις τὸ νεκροταφεῖον τῆς Ἄρτας.

Ἄλλὰ σήμερον, παρατηρεῖ ο Παλαμάς, κανένα σημάδι δεν ξεχωρίζει τὸν τάφον τοῦ ποιητοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποιοῦ έπρεπε νά χαραχθοῦν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ψυχάρη: «Λίγα χρόνια έζησε κ' ὡς τόσο άνοιξε δρόμο, και πρῶτος ένοιωσε και πρῶτος μάς εἶπε τὴν ὡμορφίαν τοῦ χωριοῦ και τῆς στάνης». Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 8 ετών τῆς φιλολογικῆς του ζωῆς, ο Κρυστάλλης έγραψεν ένα τόμον «Πεζογραφήματα» — θαυμάσια διηγήματα εις τὴν Δημοτικὴν, — και δύο - τρεῖς τόμους: λυρικών ποιημάτων, άγροτικών και ποιμεινικών. Εἶνε έξοχοι άπομιμήσεις, έξεδαικείσεις και τελειοποιήσεις τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ «Κέντημα τοῦ Μαντηλιοῦ» — ένα ποίημα, όπου περιγράφει τί και τί εκέντησε σὸ μαντῆλι τῆς μιά κόρης, — παρεδλήθη πρός τὴν ὁμηρικὴν περιγραφὴν τῆς άσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως.

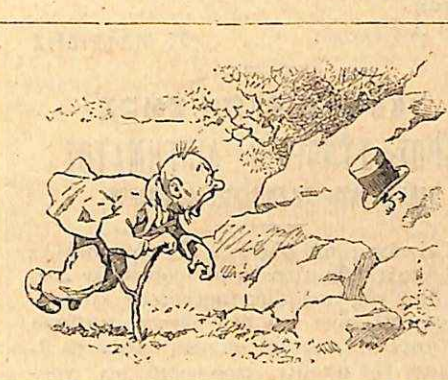
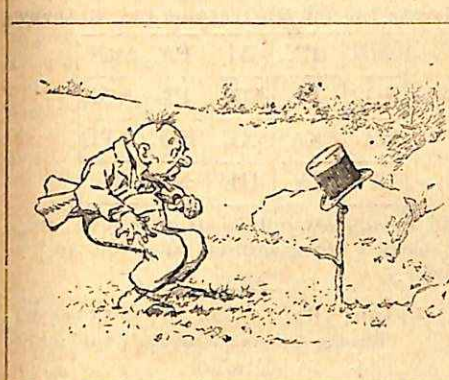
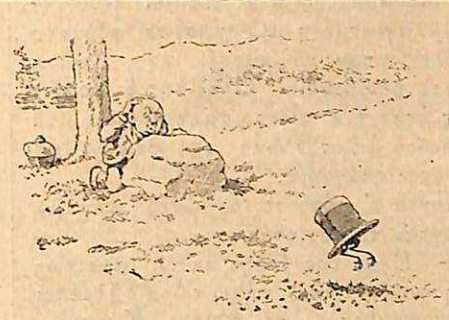
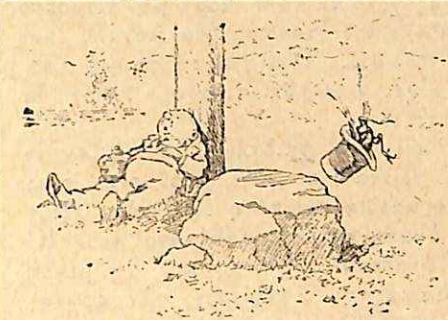
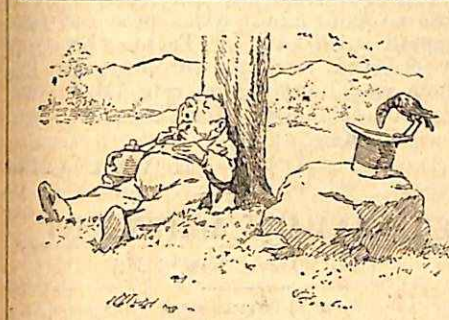
Τὸ Κέντημα τοῦ Μαντηλιοῦ

[Απόσπασμα]

Στὴν άκρη τοῦ γιαιοῦ ξανθὴ καθέται κόρη κι ὡραιόπλουτο λευκὸ χρυσοκεντάει μαντῆλι, μαντῆλι τοῦ γαμπροῦ, τοῦ γάμου τῆς κανίσκι. Τὴ θάλασσα κεντάει με τὰ νησιά τῆς ὅλα, κεντάει τὸν οὐρανὸ με τὰ λαμπρά του άστέρια, τὴ γῆ με τὰ πολλά και με τὰ ὡραία λουλούδια. Κεντάει κ' ένα βουνὸ ψηλὸ ψηλὸ και μέγα τὸ χάραμα γλυκὰ προβάλλει στήν κορφή του και βάφεται ή κορφή και τοῦ βουνοῦ ή λουρίδα ροδόλευκη. — Νερά καθάρια και άσημμένα τὰ διάπλατα πλευρά έστρέφουν κ' αὐλακώνουν. Χιλιόχρονα, παλιά, βαθιά, ισκιωμένα ὄρμνια κεντάει στίς λαγκαδιές με πράσινο μετάξι. Στους ὄχτους, σὰ ριζά, κοπάδια άσπρολογούνε και φαίνονται βοσκόι, και στόμορφο κεντίδι φλογέρες λές κ' άκούς...

ΤΟ ΚΑΠΕΛΛΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗ

[Εἰκόνες διὰ τὸν 168ον Διαγωνισμόν Διηγήματος, ο ὁποῖος προκηρύσσεται εις τὴν σελίδα 298.]

ΤΑ ΚΛΕΜΜΕΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ (ΠΕΡΙΣΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

Ένα πρωί, ο ποιητής Χαρίζ σηκώθηκε με τὸ πρῶτο κελάϊδην των πουλιῶν για νά γράψῃ κάτι στίχους πού τοῦ κατέβηκαν τὴ νύχτα.

Ό,τι εἶχε έτοιμάσει τὸ κομμάτι τῆς περγαμνῆς και βουτούσε πιά μες σὸ μελάνι τὸ φιλοξυμμένο καλαμάκι πού εἶχε για πέννα, τοῦ φάνηκε σάν νά-κουσε, πολλές φορές άπανωτά, κάποιο θόρυβο από μικρές περπατητιές πού πηγαινοερχότανε πλάγι σὸ σπίτι του. Εκρνιασμένος, σίμωσε σὸ παράθυρο και πρόβλε με προσυχὴ τὸ κεφάλι. Τί νά ιδῇ! Ένα χαριτωμένο κοριτσάκι καταγινότανε νά γεμίξῃ τὸ πανεσάκι του με τὰ τριαντάφυλλα πού κρέμονταν από τὸν τοῖχον τοῦ περιβολιοῦ του.

Ήταν ὡμορρη ή κλέφτρα και γλυκειά στήν ὄψι μ' ὅλα τὰ κουρέλια τῆς. Ὡς δέκα χρονῶν τὸ πολὺ, έμοιαζε άπορασιςτική, σβέλτη κ' έξυπνη. Ὡς πού νά πῆς δύο, εκοψε ένα σωστὸ βασίλικὸ μπουκέτο και γάθηκε σάν τὴν νεράϊδα, λές και δεν άγγιζε με τὰ γυμνά τὰ ποδαράκια τῆς οὔτε τὸ χόρτο τοῦ περιβολιοῦ.

Τόσο ξαννικὸ τοῦ ἦθε και τόσο θυμὸ εἶχε ο Χαρίζ, πού δεν τοῦ ἦθε στήν ιδέα, οὔτε νά βγάλλῃ μιά φωνή. Ὅταν τὸ συλλογίστηκε, ήταν άργά πιά.

Τὴν άλλην μέρα από τὴν αὐγή, ο

Χαρίζ έστῃτε καρτέρι με τὴν ιδέα πῶς ή κορασίδα θά ξαναραίνονταν. Δέ γελάστηκε. Ή χαριτωμένη κλέφτρα ἦρθε πάλι και γρήγορα - γρήγορα, σάν και χτές, γέμισε τὸ καλαθάκι τῆς και γοργά - γοργά άπομακρύνθηκε.

— Ὡς μάθω γιατί μοῦ ξεγυμνώνει εἶσι τὸ περιδῶλι, σκέφθηκε ο ποιητής.

Κ' άκουμπώντας σὸ ραβδί του, πῆρε καταπόδι τὴν μικρούλα χωρίς εκείνη νά τὸν στοχαστῇ, γιατί οὔτε μιά δέ γύρισε πίσω τῆς νά ιδῇ. Καί έτρεχε, ὦ Θεέ μου τί τρεχίδ! Ἀγκομαχοῦσε ο καίμενος ο Χαρίζ. Ποτάμι έτρεχε ο ἰδῶς σὰ μάγουλά του και πολλές φορές τοῦ ἦρθε ν' άφίσῃ τὸ κυνήγι πού άρχινησε. Τόσο τοῦδινε κόπο νά ταιριάσῃ τὰ γεροντικά κανιά του με τὸν παιδικίστιο αὐτὸν τρελλόδρομο.

Ή κόρη πῆγαινε στήν πολιτεία. Ήταν ή ὥρα πού ο καθένας πῆγαινε στή δουλειά του και από τὸν πολὺ τὸν κόσμο, ή μικρούλα άναγκάσθηκε νά κόψῃ λιγούλακι τὴ σέβρα τοῦ δρόμου τῆς. Έτσι μπόρεσε και τὴν πρόφταξε ο Χαρίζ και τὴν ακολουθῃτε από πολὺ κοντά, μέτ' από ένα λαδύρινθο στενοτόκανα, ὡς τὴν πλατεία τῆς άγορᾶς.

Τί θόρυβος! Φιλονεικίες, γέλια, φωνές! Χωριάτισσες άπ' ἐδῶ πού κουβαλοῦσαν σὸ κεφάλι πανέρινα γεμάτα φρούτα για πούλημα. Μεγάλες χανούμισες άπ' ἐκεῖ πού περπατοῦσαν κορδωμένες κάτω από τοῦς φερετζέδες και τὰ

γιασμάνια τους, πού τις σκέπαζαν τὸ πρότωπο, με χρυσὰ βραχιόλια σὰ χέρια και σὰ πόδια.

Τὸ κοριτσάκι με τὰ κλεμμένα τριαντάφυλλα πλησίασε κ' έσυρε από τὴν άκρα τοῦ φουστανιοῦ εκείνην πού φαίνότανε πιδεῦσία ντυμένη.

— Ἀγοράστε μου αὐτὰ τὰ ὡμορφα λουλούδια, σεῖς πού εἶσθε τόσο ὡμορρη.

Ή μεγάλη κυρία πῆρε τὰ τριαντάφυλλα και τὰ πλήρωσε δέκα φορές τὴν άξία τους.

— Για νά ιδοῦμε τί θά τὰ κόμῃ τὰ λεπτά ή κατεργαρούλα; εἶπε με τὸ νοῦ τοῦ ο ποιητής.

Μὰ κείνη συμφρονῶσε κιόλα στή βίτρινα ενός παλαιοπώλῃ, ένα κομμάτι πανικό με ρίγες γκριζες και γαλάζιες.

— Κοκκέτα, ψιθύρισε ο γέρω Χαρίζ. Ἐπειτα έτρεξε 'ς ένα μικρομάγαζο, όπου πουλοῦσαν άπάνω σὸ ἴδιο τραπέζι ψητὰ πουλερικά και τηγανίτες με λάδι.

— Δάμαρχη, μουρμούρισε ο Χαρίζ.

Ζήτησε δύο τηγανίτες, μισὸ ψητὸ περιστέρι παραγεμισμένο με φιστίκια, πλήρωσε γρήγορα - γρήγορα και γάθηκε με τὸ ἴδιο γοργὸ περπάτημα σέ κάτι στενοτόκανα μπερδεμένα. Στὸ τέλος διασκέλιζε τὸ κατῶρι μιάς μισογχεμισμένης καλῶδας, τόσο έλεινῆς πού μπορούσες νά ιδῇς τί γινόνταν μέσα από τις χαρακίδες τοῦ τοῖχου.

— Δάμαρχη, ψιθύριζε ὀλοένα ο ποιητής, λιγούδα, κοκκέτα και κλέφτρα.

Τί θα βγῇ ἀκόμα νὰ ἰδοῦμε;

Ἐβάζε τὸ μάτι του σὲ μιὰ χαραμάδα τοῦ τοίχου καὶ εἶδε μέσα ἕνα παλιόστιπο, ἐλεεινὰ γυμνὸ καὶ τρισαθλίον.

Σὲ μιὰ κόχη ἦταν ριγμένα κάτι στᾶχθα ἀπ' ἀραποστία κι' ἀπάνω τους ἦταν πλαγιασμένη μιὰ γυναίκα ἀδύνατη καὶ λιγνὴ σὰν τὸ καρφί, καὶ κίτρινη σὰν τὸ ἡλιοτρόπιο. Ὁλὸς τῆς ὀρούχισμὸς ἦταν ἕνα εἶδος σακκουλιού, ποὺ κρατοῦσε ἀπὸ τὸν ὦμο τῆς δεμένο μετέσπαρες σπάγγους.

Κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ ἄρρωστο πλᾶσμα καθόνταν τὸ κοριτσάκι.

— Ἐλα, τῆς ἔλεγε μὲ τὴ χαριτωμένη ρωνίτσα του, σῆμα τώρα. Πρέπει νὰ ξαναπάρης λίγη δύναμη. Κῦτταζε, σούφερα δὺ νόστιμες τηγανίτες. Τί ὠραία ποὺ μυρίζουν! Καὶ αὐτὸ τὸ μισὸ περισσεύει μὲ τὰ ριστίκια! Τί διαλεχτὸ κομμάτι! Ὅτ' αὐτὰ φᾶς αὐτὰ ὅλα, ἀγάπη μου!.. Ἐπειτα θὰ μοῦ βγάλῃς αὐτὸ τὸ σακκούλι ποὺ φορεῖς καὶ ποὺ σὲ ντύνει σὰ σακκούλι ποὺ εἶνε. Ὅτ' αὐτὸ φορέσῃς αὐτὸ τὸ ὥμορφο βαμβάκερὸ ποὺ σοῦ πῆρα. Ἰδὲς τί ὠραία χρώματα!..

Ὅταν τὸ κοριτσάκι βγῇ ἀπὸ τὸ παλιόστιπο, ὁ Χαρίτζ, ποὺ τὰ εἶδε καὶ τὰ ἤκουσε ὅλα, τὸ σταμάτησε. Μὲ τὸ ζαρωμένον χέρι του τοῦ χάρεισε τὸ μάγουλο.

— Πῶς σὲ λένε, μικρούλα μου;
— Δώνια.
— Ἡ γυναίκα αὐτή, ποὺ καίτεται στὸ παλιοκράδατό της, ἡ μητέρα σου εἶνε;
— Ἄ! ὄχι, εἶμαι ὀρφανή.
— Συγγενὴς σου τὸ λοιπόν;
— Οὔτε.
— Καμμιά φιληνάδα;
— Καθόλου. Κανεὶς στὸν κόσμῳ δὲ φροντίζει γιὰ μένα. Μόλις τὴ γνώρισα προχτές, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ξέρω γιὰ λόγου τῆς, παρὰ μόνο πῶς εἶνε ἄρρωστη καὶ πῶς κόντευε νὰ πεθάνῃ τῆς πείνας. Δυὸ μέρες τώρα τὴν ταγίζω.

— Μὰ καὶ σὺ εἶσαι φτωχή.
— Φτωχή τῶν φτωχῶν καὶ ὀλομόνυχη στὸν κόσμῳ. Μὲ βία βγάξω τὸ ψωμί μου, γυρνώντας τὴ ρόδα ἐνὸς σκοινοπλέχτη.

— Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς τότε ποὺ βρίσκεις τὰ λεφτὰ γι' αὐτὴν ἑλεημοσύνη σου;
— Νά. Ἐκοφα κάτι τριαντάφυλλα ποὺ ξεπερνοῦσαν ἕνα τοῖχο πρὸς τὸ δρόμο. Ἐτρεξα, τὰ πούλησα κατόπι στὸ παζάρι. Μοῦ φαίνεται πῶς ἔκαμα καλὸ, μὰ πῶς μποροῦσα ἀλλοιῶτικα νὰ βοηθῶ αὐτὴ τὴ φτωχή;

— Τὰ τριαντάφυλλα ἦταν δικὰ μου καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ κόψῃς χωρὶς τὴν ἄδειά μου. Ἐκαμες ἄσχημα. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ σὲ πῆρα τὸ κατόπι σου, γιὰ νὰ σὲ τιμωρήσω...

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ἡ Δώνια θέλησε νὰ φύγῃ. Μὰ ὁ καλὸς Χαρίτζ τῆς ἔπιασε τὰ χέρια πολὺ τρυφερά καὶ τῆς εἶπε πῶς ἀπ' ἐκείνη τὴν ὥρα τὴν εἶχε γιὰ κόρη του. Ὁλὸς τῆς ζήτησε μαζί του στὸ ἐξοχικὸ σπίτι του μὲ τὸ ὥμορφο περιβάλλον ποὺ ἦταν ἀρκετὰ μεγάλο καὶ γιὰ τοὺς δύο. Ὅσο γιὰ τὴ φτωχή της, δὲν εἶχε νὰ σκεφθῇ τίποτα, αὐτὸς θὰ φρόντιζε.

Γιατὶ ἕνα παιδάκι, συλλεγίζονταν πολὺ σωτὰ ὁ ποιητής, ποὺ εἶχε τόσο καλὴ καρδιά καὶ τόσο ἐξυπνάδα, ἄξιζε τὴν ἀγάπη καὶ τὰ μαθήματά του. Κ' ἔτσι ἀνάβρεψε σὰν κόρη του τὴ μικρὴ Δώνια καὶ τὴν ἐσπούδασε σὰν ἀρχοντοκόρη.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικόν)

Σ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

168ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

[ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΕΛΙΔΙ 297 ΕΙΚΟΝΩΝ]

Αἱ εἰκόνες ποὺ βλέπετε εἰς τὴν σελίδα 297, ἀποτελοῦν μιαν γεωγραφικὴν Σειρὰν, ἀπὸ τὰς συνήθως δημοσιευομένας εἰς τὴν «Διάπλαιν» καὶ διηγοῦνται καθαυτὰς μιαν ἀστείαν, κωμικοτραγικὴν μάστιχα, ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ γράψωτε σὲς, ἀντὶ τοῦ συνεγράτου μου κ. Λουκιανὸν Χαρισμένου, ὁ ὁποῖος θὰ τὴν ἐγγραφῇ.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐπιγράφεται «Τὸ καπέλλο τοῦ κυρίου Εἰρηνοδίκη». Καθὼς βλέπετε, εἶνε ἕνα παρὰ ξένο, μαγικὸ καπέλλο, ποὺ ἔκαμε πόδια καὶ φτερά καὶ ἐχάθηκε, μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ κυρίου του, ποὺ πῆγε νὰ τραβιθῇ ὁ ἀνθρώπος, γιὰτὶ κοιμούνταν καὶ δὲν εἶδε — κι' ἔτσι δὲν ἔμαθε ποτέ — μὲ τί τρόπο ἔγινε τὸ θαῦμα.

Θὰ μᾶς διηγηθῇ λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἱστορίαν μὲ ὅση τὸ δυνατόν ἀπλούστερα, νοστιμότερα, ἐξυπνότερα καὶ...ὀλιγώτερα λόγια. Αἱ εἰκόνες εἶνε ἕξι. Ὅτ' λογαριάζετε ὅτι, κάτω ἀπὸ κάθε εἰκόνα, δὲν πρέπει νὰ μποῦν περισσότερα ἀπὸ δέκα ἀράδες κείμενον. Κάθε τέτοια ἀράδα πρέπει νὰ τὴν λογαριάζετε μὲ ἑπτὰ λέξεις. Ὡστε τὸ σύνολον τοῦ διηγηματός σας δὲν πρέπει νὰ ἔχη περισσότερας ἀπὸ 400 λέξεις. Ἐννοεῖται, ὅτι αὐτὸ εἶνε τὸ ἀνώτατον ὄριον. Γίνονται δεκτὰ, καὶ προτιμῶνται μάλιστα, τὰ συγτομώτερα.

Ἡ γλῶσσα, τὸ ὅφος, ὁ τρόπος, νὰ εἶ. ἐπάγων-κάτω σὰν τοῦ κ. Λουκιανὸν Χαρισμένου, τοῦ ὁποῖου ἐδιαβάσατε πολλὰς τέτοιαις μικρῆς ἱστορίας με εἰκόνες.

Οἱ ἄλλοι ὅροι εἶνε οἱ ἑξῆς:
1. Τὰ χειρόγραφα πρέπει νὰ εἶνε πολὺ καθαρά, εὐανάγνωστα, γραμμένα ἀπὸ τὴν μίαν ὁδὸν ὅσιν τοῦ χάρτου καὶ νὰ φέρον ἐπάνω τὴν σημείωσιν: «Ἀπάντησις εἰς τὸν 168ον Διαγωνισμὸν Διηγήματος» καὶ κάτωθεν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ψευδώνυμον (ἂν ἔχη) τοῦ διηγωνιζομένου.

2. Δωρεὰν εἰμποροῦν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν Διαγωνισμὸν, ὅλοι ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμον ἐγκεκριμένον διὰ τὸ 1917. Ἐπὶ πληρωμῇ λεπτῶν 20 οἱ μὴ ἔχοντες ψευδώνυμον συνδρομηταὶ ἢ ἀδελφοὶ συνδρομητῶν, καὶ ἐπὶ πληρωμῇ 50 λεπτῶν οἱ κατὰ φύλλον ἀγορασταί. (Εἰς γραμματόσημα, μαζί με τὸ χειρόγραφον.)

3. —Διηγήματα εἶνε δεκτὰ μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου.

4. —Τὸ καλλίτερον διήγημα θὰ βραβευθῇ καὶ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Διάπλαιν» μαζί με τὰς εἰκόνες. Θα δημοσιευθῇ ἐπίσης καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ βραβευθέντος, ὅταν στείλῃ τὴν φωτογραφίαν του. Ὁλοπνευθὸν ἀκόμη ἄλλα δύο Δευτέρω Βραβεῖα καὶ ἄλλα τρία Τρίτα. Ἐπαινοὶ καὶ τὰ λοιπὰ, κατὰ τὸ σύνθημα καὶ θὰ δοθῶν τὰ ὠριμένα διὰ τοὺς Μεγάλους Διαγωνισμοὺς δῶρα, (ἴδε Ὁμηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. στ'.)

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ἰδε Ὁδηγὸς Κεφ. ΙΒ'.]

α'.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στρατηλάτου τῶν Ἑλλήνων

ΔΩΝ	ΡΥ	ΛΙ	ΡΑ	ΔΩΝ
ΝΟΣ	ΡΙ	ΟΝ	ΡΙ	ΔΟΣ
ΣΠ	ΚΑ	ΧΕ	ΚΟ	ΣΤΕ
Α	ΔΑ	ΠΕ	ΝΑ	Η

Νὰ συναρμολογηθῶν αἱ συλλαβαὶ αὐταί, ὥστε ν' ἀποτελεσθῶν τὰ ὀνόματα ἑξ ἑστιῶν.

β'.) Γρίφος (Πρὸς τοὺς Ἀγοραστάς.)

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νεαροῦ Ἐφοπιστοῦ

Νά	+	Σταδίου	
+	γυν	+ Ἐριού	τις!
+	Αἰδίου		
+	Εὐριπίδου		

γ'.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γερμανοπαίδος

Ο	Ι	Ο
Ν	Τ	Ο
Σ	Μ	Ι
Ε	Ο	Ν
Ν	Τ	Ε
Τ	Σ	Δ

Νάναγνωσθῇ αὐτὴ ἡ Ἐπιγραφή.

Δήλωσις: Αἱ λύσεις—ὁσονδήποτε ζητημάτων τοῦ αὐτοῦ φυλλαδίου,—συνδεύονται ἀπαρτῆτως ὑπὸ ἐνὸς μόνον δεκαλέπτου καθαροῦ γραμματισμοῦ.

Λύσεις τοῦ 35ου φύλλου

α'.) Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Παξοί.—β'.) Ὀνήτης ὑπὲρ πατρῶος.—γ'.) L'éclair.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἀλέκος:—Ἐχω τόσα πολλὰ νὰ διαδάσω καὶ νὰ γράψω, ποὺ δὲν θὰ προφθάσω ὡς τὸ βράδυ.

Γιώτα:—Δὲς μου νὰ σοῦ γράψω κάτι νὰ σ' ἀλαφρώσω.

Τοτός:—Δὲς μου καὶ μένα νὰ σοῦ διαδάσω κάτι νὰ σ' ἀλαφρώσω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς «Ἡμέρας τῆς Ἐλευθερίας»

Ἡ Φιφὴ ρωτᾷ τὸν πατέρα της, ποὺ ἡ φιλία της λαμβάνει ὅλοισιν διαστάσεις:

— Ἀλήθεια, μπαμπά, μεγαλώνεις ἀκόμα καὶ σὺ;

— Ὁχι, παιδί μου. Μὰ γιὰτὶ ρωτᾷς;

— Γιατὶ βλέπω τὸ κεφάλι σου ποὺ ξεφυτρώνει μέσ' ἀπ' τὰ μαλλιά σου!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σανθῆς Ἑλληνοπούλας

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 38, ὁδὸς Εὐδοκίου
τὴν 8ην Αυγούστου 1917.

ΣΗΜΕΡΑ προκηρύσσεται καὶ ὁ Διαγωνισμὸς πρὸς σύνθεσιν διηγήματος. Εἶνε ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅσους σὰς ὑποσχέθηκα γι' αὐτὸ τὸ ἔτος. Ὅτ' ἀδημοσιεύθῃ ἀκόμη καὶ ἡ προκήρυξις τοῦ τακτικοῦ Διαγωνισμοῦ διὰ τὰς Ἀσκήσεις τῆς Α' ἑξαμήνου τοῦ 1918, καὶ τοῦ ἐτησίου Διαγωνισμοῦ Ἑσπεριασμοῦ ἐννοεῖται, κι' ἐπειτα... τοῦ χρόνου. Εἰς τὰ ἐπόμενα φυλλάδια θὰ δημοσιευθῶν τὰ προκήρυκτα τῶν προκηρυχθέντων Διαγωνισμῶν, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ τῆς Κυριακῆς, ποῦ ἐτοιμάζονται ὁλοένα.

Ὡραία ὅσα γράφεις, Κύννη, διὰ τοὺς τρεῖς ποιητὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ποὺ ἐξηκόντισαν τὰ ποιήματά των, γραμμένα εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἐξηκόντισαν μόνον ποιήματα. Ἐγραψαν καὶ σφὰς μελέτας διὰ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα. Ὁ Σολωμὸς π. χ. τὸν περίφημον ἐκείνον «Διάλογον» μετὰ Πηλοῦ, Φίλου καὶ Σοφοκλῆ, εἰς τὸν ὁποῖον περιλαμβάνεται τὸ γλωσσικὸν τοῦ κήρυγμα μὲ δὴ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπισημῆματα καὶ μὲ ἀνασκευὴν ὅλων τῶν ἐνατίων. Ριζοσπαστικώτερος καὶ τοῦ Σολωμοῦ ἦτο ὁ Βηλαρῆς, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ καταργηθῇ καὶ ἡ ἱστορικὴ ὀρθογραφία, χάριν εὐκολίας, καὶ νὰ γράφεται ἡ νέα μας γλῶσσα ὅπως προφέρεται, μὲ τὰ πούτως ἀναγκαῖα στοιχεῖα. Π. χ. Γλῶσσα ἀντὶ γλῶσσα. Τί χρειάζεται τὸ Ω, ἔλεγε, ἀπὸ τὸ Ο εἰς ἐντέλει; τὸ ἴδιον; καὶ γιὰτὶ νὰ γράφωμεν δύο Σ, ἀπὸ προφέρεται μόνον ἕνα; καὶ οἱ τόνοι δὲν εἶνε περιττοί;— Ἐννοεῖται ὅτι τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ καμίναν. Ἀνεγνωρίσθη ὅτι ὁ ἀπλοποιεῖς πολὺ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐκμάθησιν τῆς γλῶσσης; θὰ ἐπέφερεν ὅμως μεγάλαν ἀναστάτῳσιν εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἐπειτα ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τηρηθῇ ὅσα τὸ δυνατόν ἡ ἱστορικὴ ὀρθογραφία, διὰ λόγους ἱστορικοῦς.

Ἡ γνώμη μου, Παγκόσμιε Ὀνειρο, εἶνε ὅτι τὸ Δημοφίλισμα πρέπει νὰ ἀδεικνύῃ τὰ ὠραιότερα, τὰ πλέον καλαίσθητα ψευδώνυμα, εἴτε σοφά, ποιητικά, εἴτε ἔξυπνα, παιγνιώδη καὶ ἀστεία. Δυστυχῶς, οἱ «ἐκλογικοὶ συνδυασμοὶ» μᾶς τὰ χαλοῦν. Καὶ ἄλλοτε, ὡς ἴδεις, τὸ 1909, τὸ παρρησιόσπον ὁ Πηλοῦτος Νέσος (ὁ νῦν συνεγράτης; μου κ. Σ. Μαυρίδης, καθηγητής;) καὶ τοῦ ἀπηνήγιστος τότε: Ἰδὲ δὲν ἔλαβον καὶ σὲς, ποὺ δὲν ἀνήγετε εἰς νόμισμα καὶ εἰμπορεῖτε νὰ ἐκλήγετε ἀμερολήπτως; τὰ καλλίτερα τῶν ψευδωνύμων. Εἶπατε πολλοί. Διατὶ λοιπὸν δὲν συνασπίζεσθε εἰς ἕνα μεγάλον κόμμα, ἄνευ Συνδυασμῶν, ὅτι νὰ πολυμῆστε τοὺς Συνδυασμοὺς;— Ἐπείρασαν ἀπὸ τότε ὅτι χρόνια, χωρὶς νὰ γίνῃ αὐτὸ ποτέ. Δὲς νὰ γίνῃ τώρα, ἐπειδὴ προκαλεῖς τὴν γνώμην μου, ποὺ εἶνε πάντα ἡ ἴασις; Ἀμφιβάλλω...

Μὲ τὸν Κώστα Κρυστάλλη, Οὐράνιε Θάλα, τελειῶναι σήμερα αὐτὴ ἡ σειρά «τῶν ἐκλειψάντων ποιητῶν τοῦ ΙΘ' Αἰῶνος», διὰ τοὺς ὁποῖους ἔγιναν αἱ διαλέξεις τοῦ Παρνασσοῦ. Εἶνε βέβαια καὶ μερικὸι ἄλλοι ποιηταί, ἐκλειψάντες, ὅπως ὁ Ἡλίας Τανταλίδης, ὁ Ἰωάννης Καραποῦτσας, ὁ Λαυρεντίος Μαβίλης κ.ἄ. διὰ τοὺς ὁποῖους ἡμποροῦσε νὰ γίνον. Ἐπειτα ἔρχονται οἱ νεώτεροι, οἱ σύγχρονοι, οἱ ζῶντες; Γεώργιος Δροσίνης, Κωστής Παλαμᾶς, Ἀριστομένης Προδελέγγιος, Ἰωάννης Πολέμης, Ἰωάννης Γρυπάρης κ.λ. Ἀλλὰ κι' ἐγὼ θὰ περιορισθῶ εἰς ἐκείνους, περὶ τῶν ὁποίων ἡμῖς ἔχοντες πρόθεσιν εἰς τὸν Παρνασσόν. Περσὺ, ἀπὸ ἐνδιαφέροντος, ἔγινε μία σειρά διαλέξεων περὶ τῶν Ἑλλήνων διηγηματογράφων τοῦ ΙΘ' αἰῶνος (Παπαδιαμάντη, Βιζυνοῦ, Ροῖδου, Στεφάνου Ξένου, Παύλου Καλλιγὰ κ.λ.) διὰ δὲ τὸν ἐργάμενον χεῖρ ἑτοιμάζεται ἄλλη σειρά περὶ τῶν ἑσπεριαστικῶν συγγραφέων, (Βερνερδάκη, Κορρηγιῶν, Κόκκου, κ.λ.) Ἐπὶ τῷ, ὅταν τυπωθῶν καὶ

αἱ νέαι διαλέξεις, νὰ σὰς δώσω μικρὰς περιλήψεις καὶ αὐτῶν, ὅπως ἔκαμα διὰ τὰς ἄλλας.

Τὸ Τραγοῦδι τῆς Λευτεριάς μὲ παρακαλεῖ νὰ διαβιβάσω τὰ συγγραφήματά του στὸν Νικητὴν τῆς Ἀθῆναι ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ 218 Αἰνίγματα τῆς Γ' τετραμηνίας τοῦ 1916 ἔλυσε τὰ 217. Ἐν μόνον νὰ μὴ λύσῃ; Πράγμα ἀφάνιστο! Ἐγὼ τοῦ!—Διὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις, ἐσκέφθηκα κι' ἐγὼ καὶ εἶπα, ὅτι προτιμώτερον εἶνε τὰ Κρυπτογραφικὰ νὰ τὰ λύσῃς μόνη μου.

Εὐχαριστῶ; μανθάνω τοῦ; ἀρεθῶντας τῆς ἀγαπητῆς μου παλαιᾶς φίλης; Φαίδρας Π. Μοσχίδου, ποὺ τὸσον ἔδρασαν ἄλλοτε ὑπὸ τὰ ψευδώνυμα Νυμφαία τοῦ Παμίσου, Νηρηῆς καὶ Γαρδένια, μετὰ τοῦ κ. Maurice Lismore, Ἀγγλοῦ, ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τραπέζι-του εἰς τὸ Bristol. Τὰ ἐγκέδια συγγραφήματά μου.

Τὸ Χιόνι τοῦ Μπιζανίου μοῦ γράφει: «Ποτέ δὲν ὀν σιέρισμα, Διάπλαιν μου. Κι' ἂν μεγαλώσω, κι' ἂν γιὰτὶ γίνω ἀκόμα μ' ἄπρημα, ἢ σὲ διαδάξω. Μέχρι σήμερον, τὰς εὐχεστεράς σου; καὶ τῆς ζωῆς μου τὰς χροιστῶν σὲ σὲν. Οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν χάριν μου, ὅταν ἐβραβεύθην. Αὐτὸ τὸ ἐννοεῖ μόνον ὁποῖος; τὴν ἐδοκίμασε. Μοιχεῖς; ἀγαπητὴ μου, σὰ μὴ πηλὴ, ποὺ τὸ νερό της; φθίνει; σὲ πέρατα τῆς γῆς; καὶ δροσίζει, μὰ κι' ὠφελεῖ πῶς πολλῶς.—Σοῦ ἔστειλα τὸ βραδύ σου καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὠραία αὐτὰ λόγια.

Ἰδὲ; ὅπως; ἐγὼ μοῦ γράφεις, κατὰ σύμπτωσιν, καὶ ἡ Κόρη τῶν Κυμάτων;—Προχθὲς; ἐδιδάξατε τὴν Ἀλληλογραφίαν τοῦ 1914. Τί κίνησι; Πόσαι διαβιβάζονται; αἰωνία; ἀγάπη; καὶ διαρκεῖς; φίλα; Ἡ Β. Σ. ἔγραψεν ὅτι δὲν ὀν παύσει ποτέ νὰ εἶνε συνδρομητρία σου. Ἡ Α, ἡ Β, ἡ Γ, τὸ ἴδιο. Τί ἔγιναν σήμερα ὅλοι αὐτοί;— Δὲν ξέρω. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι εὐκολα δίδονται τέτοιαι ὑποσχέσεις, δύσκολα ὅμως ἀρκετοῦνται...

Πράγματι, Μικρὸ Σουλιώτη, εἰσὶν τὸν καιρὸς, ὅταν ὁ κ. Φίλων ἦταν παιδί, ὁ μακροτῆτος Ι. Σκυλῆτης εἶχε προτείνει νὰ καταργηθῶν ἡ φιλή καὶ ἡ βαρεῖα, ὡς ἐντέλει; περὶται. Οἱ κανόνες τοῦ ἦσαν οἱ ἑξῆς: Πᾶς λέξις ἀπὸ φωνήεντος, μὴ φέρουσα διέσιν, ὑποτίθεται ὅτι εἶχει φιλήν. Πᾶς λέξις, μὴ φέρουσα τόνον, ὑποτίθεται ὅτι εἶχε βαρεῖαν εἰς τὴν ἀρχήν. Πολλοὶ τότε τὸ ἤρξαν λογιζόμενοι καὶ ἄρτισαν νὰ γράφουν ἔτσι. Μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κ. Φίλων, τοῦ ὁποῖου ἐδιδάξατε τὸ χωρί: Φιλὰς καὶ βαρεῖα; διήγημα εἰς τὰς «Ἑλπίδας». Τὸ σύστημα ὅμως τοῦ Σκυλῆτης ἐγκατελείφθη καὶ ἀπὸ τοῦς ὁπλοῦς; του, διότι ἐδυσκόλευε τὰ τυπογραφικά. Ἐτελέσθησαν ὁλοῦντὶ πολλὰ γράμματα τὰ ἄτονα καὶ ἀνεμνηστικὰ φωνήεντα, τῶν ὁποίων ἐγίνετο μεγαλητέρα χρῆσις, καὶ ἡ στοιχειοθεσία ἐσταμματοῦσε.

Μπορεῖς νὰ ἱσχυράς; Ἑλληνικὴ Αἴγλη, ὅτι σὲ σχολεῖα δὲν θὰ διδάσκαται ἡ «γελοία, ἡ ἐλαινὴ αὐτὴ γλῶσσα τῶν μαλλιαρῶν», ἀλλὰ μιὰ δημοτικὴ πὺ ζωντανή, πὺ ὀμολογμένη εἰς τὰς πόλεις, πὺ συνηρητικὴ νὰ ποῦμε. Μὲ τὴν διαφορὰ μόνον, ὅτι αὐτὴ δὲν θὰ εἶνε, ὅπως τὴν λές, ἀνόθευτη. Ἀπεναντίας, θὰ εἶνε ἀρκετὰ νοθευμένη με... καθαρῶς. Γιατὶ ἀρκετῶς, ἡ πολλὴ ἀγνή, ἡ πολλὴ καθαρὴ δημοτικὴ, ἐπειδὴ ἐχομε συνείδησιν τὴν καθαρῶς, μὰς κάνει ἐντοπωσι μαλλιαρῶς.

Οὐράνιε Ἀσθὲ, χαίρω πολὺ ποὺ εἰσέρχεται εἰς τὸν κύκλον μας καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτό σου γράμμα συμπεριλαμβανόμενος, ὅτι θὰ διατρέψῃ. Ναι, εἰς τὴν Συλλογὴν τῶν Ἀσκήσεων εἰμπορεῖς νὰ συμπεριλάβῃς καὶ τὸν Πηλοῦ καὶ ὅτι ἄλλο σχῆμα ἔχει; Μ' ἐρωτᾷς ἀκόμη; Ἀδύνατον τῶν Ἑβδομαστικῶν Διαγωνισμῶν θεωρεῖται καὶ ὁ λῶν μίαν μόνην Ἀσκήσιν; Βεβαίως; ἀρκεῖ νὰ στείλῃ καὶ τὸ δεκάλεον μὲ τὴν λύσιν του.

Ὡραία ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς. Φρειδερίκος, Γυθιωτάκι, Τελλὴ Κορφατοπούλα,

Ἀσθὲ τῆς Νίκης, Ἡρώς Ἑλληνοπούλα, Μικρὸς Ἀχιλλεύς, Ἀνοικτοκαρδὸς, Μελαγχολικὴ Βοσκοπούλα, Ἀτρυγέτης Ναυτοπούλα, Γερμανόπουλας, Τυρολέως, Μιχά. Νεῦτων καὶ Μουσουλῶν. Ἐξέτελεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα ἔλαβα τὰ ἐξῆς: «Ψυχῆς ἀντίθεσις».—«Ἡ ἐξοχὴ μου».—«Φτερογύσματα».—«Ἀδελφικὴ αὐτοθυσία».—«Ρεμβασμοὶ ἀπ' τὸ βουνό μου».—«Ἀραβικὴ παράδοσις».—«Τὸ πούντης τοῦ Πάπα».—«Ἐστὶν εἶνε κι' ἡ νεότης».—«Ἀνέκδοτον τοῦ Δουμά».—«Μία ἐπίσκεψις παιδίου».—«Στὴν Εἰρήνη».—«Ταῦτά τοῦ Ἀσιγγανίου».—«Γιὰς γιὰ».—«Οἱ τρεῖ

Μανόν.—ή 'Ηρώς 'Ελληνοπούλα (0) με 'Αυτοκράτειραν του Βυζαντίου, Ξανθήν Ποιγνηποπούλαν, 'Ερημην Βαρκοπούλ, 'Αργιό-
παλαιαν.—τὸ Διαβόλον Κέροισ (0) με Νικη-
τὴν τῆς Αὔριον, Παγκόσμιο 'Ονειρο, Ξανθήν
Ποιγνηποπούλαν, Μυκῆ, 'Ιριδα, 'Ιδιότρο-
πην, Γερμανόπαιδα, Τρισεύγερην.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους
της: Χουσὴν 'Ακίνα (τὴν φωτογραφίαν
μποροῦν κ' ἀγορεύει νὰ τὴν στείλουν)
Κουκίτσαν (καὶ συνδρομητὰ κληρώνον-
ται καὶ τότε παρατείνεται ἡ συνδρομή
των τρεῖς μῆνας) Μαργαρίταν τοῦ 'Αγροῦ
(πολὺ γοήγορα) Ζιζάνιον τοῦ Λυκείου (ἔ-
ρω κ' ἐγὼ γιατί... με ἀγαπᾷ τὸν σὸν;) Νι-
κητὴν τῆς Αὔριον (τί τρέχει πάλλι;) Μεγά-
λην 'Ελλάδα (θὰ πὼ σὲ τὸν Νικητὴν τῆς Αὔ-
ριον ὅτι πρὸ 8 μῶν τοῦ ἐστειλες τετρά-
διον, ἀλλὰ δὲν ἔλαβες ἀκόμη δικό του ἴ-
σως θὰ παράπες) Νεαρόν 'Εφοπλιστὴν
(12 λεπτὰ τὸ φύλλον) Φαίδρον (καλὴ ἀρ-
χή· περιμένω συνέχειαν) Δάφνης Στέφανον
(τυπογραφικὰ λάθη εὐκόλως ἐννοοῦ-
μενα) Χάνι τῆς Γραβιάς (εὐχαριστῶ πολὺ
διὰ τὸ ξεσπάδιον· ἐστειλὰ) 'Απόκρημνον
Βράζον (ὄχι, σὺμπτως· αὐτὰ μοῦ ἐχρειά-
ζοντο) 'Ελικονιάδα Παρθένον (ὄχι, ρεμβι-
σμοὺς φέτος δὲν θὰ κάμῃ ὁ 'Ανανίας· ἴ-
σως τοῦ χρόνου... ἂν πάρετε, λέγει, ὠραία
ψευδώνυμα, ὅπως ἐκεῖνα ποὺ τὸν ἐνέπνεαν
τότε) 'Εγγλεζάνι (ἐστειλὰ) ὁ «'Απορος»
ἔχει μέχρι τέλους 'Ιουλίου: 91 Σ + 490 Α
= 581) Χάωνα (ἀχ, νὰ μπορούσα κ' ἐγὼ

νὰ περάσω τὸ καλοκαίρι ἐς αὐτὰ τὰ δρο-
σερὰ βουνά!...) 'Εωσφόρον (ὄχι) Λεοντόκαρ-
δον Λεοντίαν (ἐστειλὰ καὶ εὐχαριστῶ πο-
λὺ) Λελέν (ἀλλήθεια, δὲν σούδωσε ἀπὸ τὸ
γλυκὸ του; κ' ἐγὼ δὲν τοῦ ἀπαγτῶ σή-
μερα χωριστὰ, οὔτε ἀναφέρω γιὰ τὸ ὑ-
δροπλάγιο ποὺ κατεσκεύασε...) 'Ερημην
Βαρκοπούλ (κ' ἐγὼ εἶχα νὰ γράμματα
της καὶρό· δὲν εἶχε συγκατοικία· σήμερα
ἔλαβα· ἐλπίζω νὰ σοῦ γράψῃ) Πολικὸν
'Αστέρα (διὰ νὰ δημοσιεύονται εἰς τοὺς
λύτας τὰ ὀνόματα καὶ τὸν δύο, πρέπει νὰ
ἐσωκλείετε δύο δεκάλεπτα καὶ ὄχι ἕνα)
Γελιογράφον (ἔσχεξες ἢ πρῶτες γελιογρα-
φίες σου! πραγματικῶς θὰ γίνῃς λαμ-
πρὸς γελιογράφος· θέλω νὰ σὲ γνωρίσω,
νὰ μάθω τουλάχιστον τὸ ὄνομά σου)
Ρεζντάν (αἱ ἀπαντήσεις δεκάτ' καὶ στὰ
δικὰ σου!) Γέρον τοῦ Μαρόν, 'Ανοικτόκαρ-
δον, Μαρκησιάν, Ραβὴν κτλ.

Ναυτάκι τῆς Λήμνου, Κων. Ι. 'Απαλ.,
29ην Μαῖου (ἔχει καλῶς).

Χ. Εὐάγ., Κ. Ζαο., 'Ανοικτόκαρδον 'Αεράκι,
Π. Γ. Φούφ., 'Αλεξ., Α. Γα., 'Ιριδα, 'Α-
θάνατο Ναυτάκι, 'Αυτοκράτειραν τοῦ Βυζαν-
τίου (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.)

Γεώρ. Ι. Φουσ., Κων. Δ. 'Ελευθ., Γλυ-
κεῖαν Αἰδῶν (ἐστειλὰ ἐκ νέου.)

Ὁραῖον Εὐελπάκι, Δικέφαλον 'Αετόν,
Δημ. Μπερδ., Κων. Θ. Μαρ., 'Ελληνικὸν
'Ιδεώδες, Τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος, Σκλάβια
Πόλι, 'Ελευθερωθεῖσαν 'Ελλάδα (ἐστειλὰ.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 7ην
Αὐγούστου, θάπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Ἡ λέξις με ἀπλὰ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν
λεπτὰ 10, διὰ δὲ τοὺς συνδρομητὰς μας λεπτὰ 5
μόνον] με π α χ ε α στοιχεῖα τὸ διπλάσιον, κί
με κ ε φ α λ α τ α τὸ τριπλάσιον. 'Ελάχιστος ὅρος
15 λέξεις, δηλαδὴ καὶ αἱ ὀλιγώτεραι τῶν 15 πλη-
ρόνονται ὡς νὰ ἦσαν 15. Ὁ χ ω ρ ι σ τ ὁ σ τ ι-
χ ο ς, ἔστω καὶ ἀπὸ μίαν λέξιν, με κεφαλαία ἢ
παχέα ἢ ἀπλὰ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν, ὑπολογί-
ζεται ὡς ἑξ λέξεις ἀπλᾶ.—Αἱ μὴ συνοδευόμεναι
ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἀγγελίαι δὲν δημοσιεύονται.)

[IZ'—106]

Ζιζάνιον τοῦ Λυκείου, τι σοῦ εἶπε ὁ κ.
Κανελλόπουλος, ὅταν σοῦ εἶδε τὸ ἀπολυ-
τήριον;
Νεύτων

[IZ'—107]

Ἐξεδοθή:

Ο ΣΤΑΘΗΣ

Μυστήριον ὑπὸ 'Αλ. Σ. Οἰκονομίδου
Τιμᾶται ἀδετ. δρ. 2,50, δεμέν. δρ. 3.

Αἱ παραγγέλαι μετὰ τοῦ ἀντιτίμου:
πρὸς τὸν κ. 'Αλ. Σ. Οἰκονομίδην, Τσαμα-
δοῦ 74, Πειραιᾶ.

[IZ'—108]

Κύριε 'Αλ. Σ. Οἰκονομίδη, Πειραιᾶ.
'Ο «Στάθης» σου γοητεύει. 'Εταίριζέ
λοιπὸν νῆχ' καὶ τὸ σπερώτερόν σου δέσμο.

Ναυτάκι τοῦ Βοσπόρου

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίων
ἐλήφθησαν ἀπὸ 2—8 Αὐγούστου

ΑΘΗΝΩΝ: Ποιτικὴ Χαρά, Καλλικλινέταρος,
Ν. Α. Ντουφετιάδης, Κούλα Α. Κομωτή, Μέ-
λων Προσφύτουρος, Σπ. Α. Κογκόπουλος, Ιω.
Κ. Ρεῖτης, Χρυσολαμπὴς 'Αστὴρ, 'Αθάνατο
Ναυτάκι, Ιω. Σ. Δαλιερμάς, 'Ιω. Καρυσούνης,
Γ. Τσιγάντης, Γερμανόπουλ, Ξανθὴ Γερμανο-
πούλα, Ιω. Α. 'Αλεξόπουλος, Σπ. Π. Μπαμπά-
κος, Κ. Γ. Δρίνης, Μυ. Α. Δαμιράλης, 'Αντὶ
Γεωργεβίτης, Ν. Ι. Σωφάνης, Οὐράνιος 'Αστὴρ.

ΑΓΡΙΝΙΟΥ: Ναυόπουλ, Π. Γ. Καραπάνος,
Τάκης Παλιούρας, Γ. Παπαδάκης, Σπ. Ν. Κα-
ραμπετόπουλος, Χρ. Παπαπάνος, Γ. Καραν-
τζός, Ε. Καραπάνος, Βασ. Κυλάση, Γ. Ι. Κυ-
λάσης.

ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: 'Αρ. Ι. Σωτηρακόπουλος,
ΑΓΡΟΥΣ: 'Ιω. Σπ. Καρβουξής.

ΛΕΤΡΟΥΣ: 'Εωσφόρος.
ΒΑΘΥ - ΑΥΑΙΑΟΣ: Γ. Ε. Σμιάτος.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ: Π. Ν. Παπακυριάκου.
ΔΕΛΦΩΝ: 'Εθνικός 'Εγώτιμος, Κασταλία

Πηγή.
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: 'Ιωαν. Α. Στερεός.

ΚΑΠΑΝΑΡΙΤΙΟΥ: Μ. Α. Σακελλαρίου.
ΚΕΡΤΕΖΗΣ: Θεοδ. Α. Σακελλαρόπουλος.

ΛΑΡΙΣΣΗΣ: Α. Χρονιάδης, Ν. Α. Ρίζου, Χρ-
στία Α. Ρίζου, 'Αθ. Α. Ρίζου, 'Αλεξάνδρα Α.
Ρίζου.

ΛΑΥΡΕΙΟΥ: 'Ενας Οὐέτερος, Λογάρκιμος.
ΛΕΟΟΥΡΙΟΥ: Διον. Α. Ζακυνθινός.

ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ: 'Ανοικτόκαρδον 'Αεράκι.
ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ: Ι. Α. Μαγκλιβέρης.

ΠΑΤΡΩΝ: 'Ιω. Γ. Κορκιάς, 'Ενας χωρίς ὑ-
πογραφήν, Νίτσα 'Αντονοπούλου, Γυθιωτάκη,
Λελές, Καστοῦλα Γ. Παναγιωτοπούλου, Αἰκα-
τερίνη Π. Μόσχου, Ζιζάνιον τοῦ Λυκείου, 'Ελέ-
νη Ηλ. Θεοδωροπούλου.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Ν. Α. Φουντούκος, Μαρία Πα-
τακίου, Α. Γ. Κόλας, 'Αντ. Ν. Δεδούσης, Α.
Κ. Παπαδόπουλος, Π. Κ. Κούραλης.

ΠΥΡΓΟΥ: Α. Γ. Θεοφιλόπουλος, Στ. Κ. Σταν-
ρόπουλος.

ΣΥΡΟΥ: Α. Παναγιωτοπούλου.
ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Αλ. Κοτοπούλης.

ΤΡΟΠΑΙΩΝ: Ι. Σ. Σιαφής.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνοητῶν τὰ ὀνόματα ἐτέθησαν εἰς
τὴν ἡμετέραν καὶ ἐληφθῆσαν οἱ ἐξῆς τρεῖς:
Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ἐν Ἀργεῖο, ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΑΝΤ. ΡΙΖΟΥ ἐν Λαρίσῃ καὶ ΑΓΓΕΛΟΣ ΘΕΟ-
ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ἐν Πύργῳ, οἱ ὅποιοι ἐνεγράφη-
σαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου, καὶ
περιμένω τὰς διευθύνσεις τῶν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ νέου 167ου Διαγ. Λύσεων
Αὐγούστου—Νοεμβρίου

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 3ης Νοεμβρίου

480. Λεξιγραφος

Τοῦ 'Ισχυρὸς κάποιος, υἱός

Μ' ἐν τῶν ἐπιρρημάτων,

Μητέρα κάμουν ἥρωας

Ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς Μαργαρίτας τοῦ 'Αγροῦ

481. Λογοποικτικὸς Λεξιγραφος

Ὑπὸ φλόγγον μουσικῆς

Θέτω ἀριθμητικόν

Καὶ προβάλλει περνεύς

Καλλιμέλαδον περνεύς

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Διάττοντος 'Αστέρος

482. Διπλοῦς Μεταγραμματισμός

Μὲ Τζ, ζῶν οἰκιακόν

Μὲ Λζ, ἐν ἐκ τῶν περνεύς

Καὶ μυστήριον μὲ Μτ,

Ποῦ θὰ τῶν στή σιγῇ

'Εστάλη ἀπὸ τὸ Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου

483. Δημιῶδες Δίνιγμα

Πέντε - δέκα κουδάλαν,

Τριανταδύο σφυροκοπᾶν.

Κ' ἡ κυρὰ - Μυρὶδ σφρώνει.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς Βαροβαρομάχου 'Ελλάδος

484. Ζήτα

++++++ = Τραγικὴ Βασιλόπαις.

*****+ = 'Αρχαία ποιητρία.

*****+ = Πόλις ἰταλική.

*****+ = Πρωτεύουσα βελγικῇ.

*****+ = Χώρα τῆς Βελγικῆς.

*****+ = Φυτὸν παρόχθιον.

++++++ = 'Ελλην ποιητής.

Ἡ διαγώνιος, ἐκ τῶν ἄνω, ἀρχαῖος μέγας
στρατηγός.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς 'Αυτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου

485. Πρόβλημα

Διὰ νὰ μάθετε πᾶσιν ἐτῶν εἶμαι, σὴς λέγω
ὅτι: Ἡ ἡλικία, τὴν ὁποῖαν ὁ ζῆν μετὰ 9
ἔτη, θὰ εἶνε ἴση πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ἡλικίας,
τὴν ὁποῖαν εἶχα πρὸ 9 ἐτῶν, ἠδὲ τὴν ἡλικίαν
τὸ διπλάσιον τοῦ πρώτου αὐτῆς ψηφίου.

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Πρόσφυγος

486—490. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνδὲς γράμματος ἐκίστη; τῶν
κάτω ἑξῶν δι' ἐνδὲς ἄλλον, πάντοτε τοῦ αὐ-
τοῦ, νὰ σχηματισθῶν, ἄν μετὰ γραμματισμοῦ,
ἄλλοι τόσαι λέξεις:

'Υπᾶν, κρότος, οὐλή, πῖθος, Κρόνος.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς Μεγάλης 'Ελλάδος

491. Συλλαβ. Μεσοστιχίς ἐξ ἀντιθέτων

Αἱ μεστίαι συλλαβῶν τῶν ἀντιθέτων τῶν κά-
τω ἑξῶν ἀποτελοῦν πρωτεύουσιν μεγάλη;
ἐλληνικῆς χώρας:

'Εστέρα, ὄριμος, καθαρός (ἀπολύμανσις),
εἰδικός, ἀδύνατος.

'Εστάλη ὑπὸ τῆς 'Ιδεώδους 'Ελλάδος

492. Φωνηεντόλιπον

* - πς - πς - * - ζς - ζς.

'Εστάλη ὑπὸ τοῦ Δάφνης Στεφάνου

493. Γρίφος

λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι
λι	λι	λι	λι

'Εστάλη ὑπὸ Δ. Κ. Δελακώτσου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν. 'Αγκήσεων τοῦ 18ου φύλλου

227. Πάρις (Πάρις, υἱός).—228. Τῆνος.
- Τῆνος.—229. 'Ιθάκη - Ὀζάκη.—230. Μι-
λάνη.

231. **ΣΥΡΟΣ** 232. 'Γρις - ρίς = ι +
Α Ν Α Φ Η (ἄ-νογ;—ῆς=) ἀπὸν

Θ Η Β Α Ι + (Μυσία - υῶ; =) ἔα
Ε Λ Ε Ο Σ = **ΙΑΠΩΝΙΑ**.—233 -

Δ Α Ν Α Η 237. Διὰ τοῦ Ν:
Κ Ο Ν Ω Ν ἀμνός, ἐπὶός, ναβλός,

Δ Α Δ Α Ν ροῦς, ἄπαρος. —238.

ΚΥΒΟΣ (Κέβρος, 'Γάβρος, Βουλγέρης,
'Ορφεύς, Σπλὴν ἢ Στόμαχος).—239. Φίλοις

εὐτυχιστοὶ καὶ δυστυχιστοὶ ὁ αὐτός ἴσθι.—240.

Συμβούλευε μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ βέλτε-
στα. (σὺν βολαίᾳ θὲ μὴ τὰ· ἥδ εἰς· τὰ· ἄλλα -
βέλτ' εἰς τὰ.)